

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ**

«Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті» КеАҚ

БЕКІТЕМІН

**«Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе
өңірлік университеті» КеАҚ**

Басқарма төрағасы – Ректор

_____ **Л.Ч. Карабасова**

« ____ » _____ 2024 ж.

Студенттердің ғылыми-зерттеу жұмысы туралы

ЕРЕЖЕ

Ақтөбе, 2024

ӘЗІРЛЕНДІ ЖӘНЕ ЕНГІЗІЛДІ «__» _____ 2024 ж.

Ғылым және инновациялар департаментінің директоры _____ Е.Ж. Шабанов

Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті
Ғылыми кеңесінің шешімі (№ __ хаттама, «» _____ ж.) негізінде
Ректордың бұйрығымен

БЕКІТІЛДІ ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ

ҚОЛДАНЫЛУ МЕРЗІМІ жаңа нұсқамен ауыстырылғанға дейін

Осы ереже Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті ректорының ресми рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта шығарылуға, көбейтілуге және таратылуға жатпайды. Осы ереже үшінші тұлғаларға Қ. Жұбанов атындағы АӨУ ректорының ресми рұқсатымен ғана берілуі мүмкін.

1 ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1 Студенттердің ғылыми-зерттеу жұмысы (бұдан әрі – СҒЗЖ) Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің (бұдан әрі – университет) білім беру үдерісі жүйесінде білікті мамандарды даярлаудың құрамдас бөлігі болып табылады.

1.2 СҒЗЖ – студенттердің оқу жұмыс жоспарларын, сондай-ақ кәсіби-шығармашылық қызметтің негіздерін, ғылыми-зерттеу жұмыстарын жеке және ұжымдық орындаудың әдістері, тәсілдері мен дағдыларын меңгеруі, ғылыми және техникалық шығармашылыққа қабілеттерін, дербестігін, қазіргі әлеуметтік-экономикалық жағдайларда жылдам бағдарлану қабілетін дамыту арқылы жоғары кәсіби білімі бар мамандарды даярлау деңгейін арттырудың маңызды құралдарының бірі болып табылады.

1.3 СҒЗЖ-ны дамыту білім беру жүйесінің маңызды функциясы және университет қызметінің негізгі бағыттарының бірі болып табылады.

2 СҒЗЖ-НЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

2.1 Студенттердің кәсіби-шығармашылық даярлық деңгейін арттыру, жастарды ғылыми-зерттеу жұмыстарына тарту нысандарын жетілдіру.

2.2 Ғылымның өзекті мәселелері мен басым міндеттерін шешу үшін студенттердің шығармашылық әлеуетін пайдалану.

2.3 Студенттердің ғылыми шығармашылығының әртүрлі нысандарын дамыту үшін ұйымдастырушылық, әдістемелік және материалдық-техникалық жағдайлар жасау.

2.4 Болашақ маман мен ғалымның жоғары кәсіби және шығармашылық белсенді тұлғасын қалыптастыру үшін тиісті жағдайлар жасау.

2.5 Білім беру үдерісі мен студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстарының нәтижелерін интеграциялауды қамтамасыз ету.

2.6 Студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстарына қатысуының сапасын, уәждемесін және тиімділігін арттыру, оларды ғылымның және өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуының басым бағыттары бойынша зерттеулерге тарту.

2.7 Студенттердің ғылыми зерттеулерін ұйымдастыру мен басшылық ету саласында университеттің профессорлық-оқытушылық құрамының уәждемесін және ғылыми-шығармашылық белсенділігін дамыту.

2.8 Ғылыми-зерттеу қызметіне айқын уәждемесі бар, неғұрлым дарынды және даярланған студенттерді анықтау және олардың қабілеттерін дамыту үшін қолайлы жағдайлар жасау.

2.9 Ғылыми ұжымдардың қажеттіліктерін және ғылыми әлеуетті дамытуға жағдайлардың болуын ескере отырып, түлектерді жұмыспен қамтуға жәрдемдесу.

2.10 Қаржыландыру көздерін, оның ішінде бюджеттен тыс көздерден алынатын қаражат есебінен іздестіру және іске асыру, оларды СҒЗЖ-ға тарту нысандарын жетілдіру.

3 УНИВЕРСИТЕТТЕ СҒЗЖ-НЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ

3.1 Университетте студенттердің ғылыми-зерттеу жұмысын (СҒЗЖ) ұйымдастырудың негізгі қағидаты – оның ғылыми жұмыс пен білім беру үдерісінің интеграциясы негізіндегі кешенділігі, білім беру үдерісінің кезеңдеріне сәйкес ғылыми зерттеулердің қағидаттарын, әдістері мен технологияларын бірізді меңгеру; оқу жоспарларында көзделген және жоспардан тыс орындалатын СҒЗЖ-ны ұйымдастырудың әртүрлі нысандарын пайдалану; СҒЗЖ-ға қатысатын тұлғаларды моральдық және материалдық ынталандырудың әртүрлі нысандарын қолдану; әртүрлі деңгейдегі (кафедралық деңгейден халықаралық деңгейге дейін) жарыстық сипаттағы ынталандырушы іс-шараларды қолдану болып табылады.

3.2 Студенттердің ғылыми зерттеулеріне университеттің профессорлары, доценттері мен оқытушылары, магистранттары, сондай-ақ ғылыми-зерттеу институттарының, ғылыми-зерттеу орталықтарының және ғылыми зертханалардың қызметкерлері жетекшілік етеді.

3.3 СҒЗЖ-ның ұйымдастырушылық нысандары мыналар болып табылады:

- жұмыс оқу жоспарларына сәйкес оқу-зерттеу жұмысы: оқу тапсырмаларын орындау, оның ішінде өндірістік және оқу практикалары кезеңінде, ғылыми зерттеу элементтері бар немесе ғылыми-зерттеу сипатына ие зертханалық жұмыстарды, курстық және бітіру біліктілік жұмыстарын орындау, оқу жоспарына енгізілуі мүмкін «Ғылыми зерттеулердің негіздері» пәні шеңберінде ғылыми зерттеуді әдістемелік тұрғыда зерделеу, қою, ұйымдастырудың теориялық негіздерін меңгеру;

- студенттік ғылыми үйірмелер, проблемалық топтар, ғылыми семинарлар;

- әртүрлі қаржыландыру көздері (мемлекеттік бюджет, шарттар, гранттар және т.б.) есебінен қаржыландырылатын ғылыми-зерттеу жобаларын орындауға студенттерді тарту;

- жеке СҒЗЖ – профессорлық-оқытушылық құрам қатарынан тағайындалған ғылыми жетекшінің басшылығымен студенттердің таңдалған мәселені әзірлеуге қатысуы;

- студенттердің жеке шығармашылығын ынталандыратын және жалпы СҒЗЖ-ны дамытатын әртүрлі деңгейдегі студенттік ғылыми іс-шараларға қатысуы: ғылыми семинарлар, конференциялар, конкурстар, студенттердің ғылыми жұмыстарының көрмелері, бағыттар мен мамандықтар бойынша олимпиадалар, ғылыми мектептер және т.б.

4 СҒЗЖ-НЫҢ ҰЙЫМДАСТЫРУШЫЛЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ

4.1 Университет басшылығы кафедраларда, факультеттерде, сондай-ақ қызметі оқу үдерісімен байланысты құрылымдық бөлімшелерде СҒЗЖ-ның жұмыс істеуіне жауапты тұлғаларды штаттық оқытушылар немесе ғылыми қызметкерлер қатарынан тағайындайды.

4.2 СҒЗЖ үшін жауапты органдардың, лауазымды тұлғалардың және бөлімшелердің негізгі функциялары мыналар болып табылады: СҒЗЖ-ға әдістемелік және ұйымдастырушылық басшылық жасау, СҒЗЖ шеңберінде барлық деңгейлерде өткізілетін түрлі іс-шараларды дайындау, өткізу және үйлестіру, оның нәтижелерін есепке алу және талдау; отандық және шетелдік тәжірибені зерделеу, жинақтау және енгізу, жоғары оқу орындарының қызметі жағдайларының өзгеруіне байланысты оны шығармашылық тұрғыда дамыту.

4.3 СҒЗЖ-ның жұмыс істеуін қамтамасыз етуге төмендегілер қатысады:

- университеттің Ғылыми кеңесі;
- университеттің Жас ғалымдар кеңесі;
- Студенттік ғылыми қоғам;

– СҒЗЖ-ны ұйымдастыру және оған басшылық жасауға жауапты лауазымды тұлғалар: ғылым және инновациялар жөніндегі проректор, факультет декандары, сондай-ақ студенттермен ғылыми жұмыс жүргізетін профессорлық-оқытушылық құрам өкілдері;

–СҒЗЖ-ның әртүрлі нысандарын іске асыруға қатысатын университеттің құрылымдық бөлімшелері: кафедралар, ғылыми бөлімшелер, әртүрлі іс-шаралардың (олимпиадалар, конкурстар және т.б.) ұйымдастыру комитеттері;

–СҒЗЖ-ны ұйымдастыруға қатысатын университеттің оқу, ғылыми және техникалық бөлімшелері, оқу және ғылыми зертханалар;

–оқу үдерісін ұйымдастыруға, оқытудың техникалық құралдарын пайдалануға, ғылыми-техникалық ақпаратпен қамтамасыз етуге жауапты құрылымдық бөлімшелер, ғылыми кітапхана және т.б.

5 СТУДЕНТТЕР МЕН СҒЗЖ ЖЕТЕКШІЛЕРІН ЫНТАЛАНДЫРУ ШАРАЛАРЫ

СҒЗЖ-ның табысты жұмыс істеуі ғылыми-зерттеу жұмысын жүргізетін студенттерді, сондай-ақ студенттердің ғылыми жұмысын орындауды қамтамасыз ететін оқытушылар мен қызметкерлерді ынталандыру жүйесін жетілдірумен тікелей байланысты.

Оның негізгі нысандары мыналар болып табылады:

– ғылыми жұмыстарды жариялау және депонирлеу;

–конкурстық негізде неғұрлым дарынды студенттерді мемлекеттік ғылыми стипендияларды, атаулы стипендияларды, гранттарды, сондай-ақ түрлі қорлар мен ұйымдардың стипендияларын алуға ұсыну және т.б.;

–үздік студенттік жұмыстарды конкурстарға, ғылыми жұмыстар көрмелеріне қатысуға ұсыну;

– студенттерді отандық және шетелдік студенттік ғылыми форумдарға қатысу үшін іссапарға жіберу;

– шетелде оқу немесе тағылымдамадан өтуге, сондай-ақ магистратурада оқуға ұсыныстар беру;

–СҒЗЖ-ға белсенді қатысатын университеттің оқытушылары мен қызметкерлерін материалдық және моральдық тұрғыдан ынталандырудың

тиісті нысандары: педагогикалық жүктемелерді есепке алу және өтеу (СҒЗЖ-ға жетекшілік ету, рецензиялау, студенттердің ғылыми жұмыстарын қорғауды қабылдау және т.б.), кафедраларға, зертханаларға, ғылыми ұжымдарға қаржылық және материалдық-техникалық қолдау көрсету және т.б.;

—университеттің ішкі тәртіп қағидаларына сәйкес СҒЗЖ-да жоғары нәтижелерге қол жеткізген студенттерді көтермелеу.

6 СҒЗЖ-НЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ

СҒЗЖ-ны қаржыландырудың нысандары мен әдістері қызметтің нақты жағдайларына байланысты айқындалады және тиісті министрліктер мен ведомстволардың заңнамалық және заңға тәуелді актілеріне, нормативтік, реттеуші және ұсынымдық құжаттарына сәйкес демеушілік көмек, шарттық жұмыстар және университет Жарғысына қайшы келмейтін өзге де қаражат көздері есебінен жүзеге асырылады.

КЕЛІСІЛДІ:

Ғылым және инновациялар
жөніндегі проректор

Бекназаров Р.А.

Заң департаментінің директоры

Алиманова Л.Б.

Құжаттамалық қамтамасыз ету
департаментінің директоры

Есеналина Л.С.